

Byggnadsminnesförklaring av boningshus, den s k scolarebostaden, på fastigheten Stocke 1:8, Frösö sn, Östersunds kn, Jämtlands län

Scolarebostaden har varit skyddad av lagen (12 juni 1942) om skydd för kulturhistoriskt märkliga byggnader. Frågan om byggnadsminnesförklaring av byggnaden väcktes 1980-11-17.

Byggnadsnämnden har i sammanträde 1982-11-09 tillstyrkt att scolarebostaden på Stocke 1:8 byggnadsminnesförklaras.

Fastighetens ägare har godtagit de föreslagna skydds-föreskrifterna.

Länsmuseet har under hand tillstyrkt byggnadsminnesförklaringen och de föreslagna skyddsföreskrifterna.

Fastigheten Stocke 1:8 är en avstyckning av fastigheten Stocke 1:1. Här låg från 1679 Frösö Trivialskola, som under lång tid var landets enda landsbygdsläroverk. Förutom själva skolbyggnaden fanns här contubernii, d v s inkvarteringsrum för eleverna, och lärarbostäder. Stocke Östergård - där skolan låg - delades så, att rektor skulle ha halva hemmanet och de tre lärarna eller kollegerna, var sin sjättedel. Under 1730-talet nybyggdes, delvis på allmogens bekostnad, såväl rektors som andra klass kollegas bostadshus. Byggnaden på Stocke 1:8 är det gamla rektorsbostället. Trivialskolan på Frösön flyttades på 1840-talet till Östersund och de flesta av de gamla skolbyggnaderna revs.

Den s k scolarebostaden är en mycket välbevarad byggnad i en och en halv våning. Den är uppförd med timmerstomme med stående locklistpanel men med liggande panel upp till fönstrens nederkant. Taket är täckt med stickor och pryds i övrigt av en klocka. Grunden är av huggen sten. Fönstren i bottenvåningen samt övervåningens gavelfönster har sexton rutor, medan två av övervåningens övriga fönster har tolv och ett fyra rutor. Fönsteromfattningarna är raka och enkla. Dörren består av profilerade bräder uppsatta i ett rombiskt mönster. Portalen är en typisk jämtländsk empireportal med snidade detaljer. Byggnaden är rödmålad med vita detaljer.

Den s k scolarebostaden bevarar minnet av en kulturhistoriskt betydelsefull händelse och egenarten hos gången tids bebyggelse. Den är med hänsyn därtill att anse som en synnerligen märklig byggnad.

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (1960:690, ändrad och omtryckt 1976:440) den rubricerade byggnaden på fastigheten Stöcke 1:8, Frösö socken, Östersunds kommun, för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Skyddsföreskrifterna omfattar den sk scolarebostaden.
2. Byggnaden får ej rivas eller flyttas.
3. Byggnaden får ej till sitt yttre byggas om eller förändras på annat sätt.
4. Underhållsåtgärder som rör exteriören såsom ommålning samt reparationer av timmerstomme, träpanel, takbeläggning, skorsten, grund skall utföras på sådant sätt att byggnadens kulturhistoriska värde inte minskas. Innan underhållsåtgärder vidtages enligt ovan skall samråd ske med länsstyrelsen, som också lämnar råd och anvisningar i dessa frågor.
5. Fastigheten får inte bli föremål för väsentlig förändring. Eventuell nyttillkommande bebyggelse måste utformas och placeras på ett sätt som inte förvanskar området kulturhistoriska värde. Såväl ändringar i befintlig bebyggelse som eventuell ny bebyggelse får först komma till stånd efter samråd med länsantikvarien.

Om ändring av byggnadsminne i strid med skyddsföreskrifterna anses nödvändig för att byggnaderna ska vara till nytta eller sådan ändring i övrigt kan anses påkallad av särskilda skäl, kan länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen meddela tillstånd härtill.

Enligt 14 § lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart även om det skulle överklagas.

Besvär till kamarrätten i Sundsvall, se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även förste länsassessorn Erik Berglund deltagit.

Lars Calleberg
länsråd

Ingvar Jansson
länsantikvarie

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos kammarrätten i Sundsvall.

Besvärshandling skall ha kommit in till kammarrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen, som skall vara egenhändigt undertecknad av klaganden eller hans ombud, skall anges det beslut mot vilket talan förs, vad som yrkas samt de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet. Klaganden bör vidare uppge bevis som han vill åberopa och vad han vill styrka med varje särskilt bevis.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer.

Insänts besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Kammarrätten, Fack, 851 01 SUNDSVALL 1.